

N:o 27.

Af Herr **C. A. Larsson**: *Angående förändradt sätt för erläggande af, och kontrollen öfver bevillning för arf, gåfva, testamente och fideikomiss.*

Då det såväl af 1874 års berättelse, angående revision af Riksgäldskontoret, som ock af senaste revisionsberättelse angående statsverket visar sig, att hvarken Riksgäldskontoret förut eller Statskontoret numera egnar någon fullständig vård om uppbörden och kontrollen af den s. k. testaments- och arfsbevillningen, ehuru dessa beskattningsföremål äro bland dem, som kunna anses mest lämpliga att taga vara på, så vågar jag vördsamt yrka det 1811 års Kongl. kungörelse måtte upphävas samt testaments-, fideikomiss- och arfsbevillningen uppbäras i form af stämplat papper. Då man genomgått och granskat den vidlyftiga skriftvexling som, på grund af 1811 års Kongl. kungörelse, drabbar statens embets- och tjenstemän för fullgörande af föreskrifterna i nämde nådiga kungörelse, så kan man svårligen undgå att anse anse desamma öfverdrifna, ehuru man finner att kontrollen icke ändock leder till det åsyftade målet. Det säkraste exempel på att nämnda Kongl. kungörelse icke efterlefves af landets domarekorps ligger deruti; att under de många revisioner, hvori jag deltagit, icke något enda fall inträffat, der arfsbevillning kommit staten till godo, ehuru domarne äro ålagde att vaka öfver att alla sterbhus, der arfvingarne äro i aflägsnare led än syskons barn, få erlægga bevillning för behållningen i boet. Det kan icke vara tänkbart att dylika fall äro exempellösa inom hela riket. Jag skaffade mig under sista statsrevisionen kännedom om tvenne bouppteckningar der arftagarne voro *föräldrars syskons barn* och deruti behållningen utgjorde — ena fallet (efter arfsdelningen) 12,952,34 och i

det andra 9,507,76, hvaraf bevillning bort utgå med 129,52 + 95,04 = 224,56. Men ehuru jag uppsökte tre års rapporter från domarne i den ort, der dessa exempel förekommo, innehöllo alla dessa rapporter, att ingen bouppteckning funnits, för hvilken bevillning bort utgå under någotdera året. Af denna omständighet stärkes jag i den föreställningen, att få om ens någon domare tillämpa de föreskrifter, som ännu äro gällande. Under revisionen förekom tal om förändring i berörda afseende och att bevillningen borde uttagas i stämpelpapper. Den enda invändning, som gjordes, var den, att det vore obilligt, om en testaments- eller arftagare skulle förskottsvis utlægga bevillningssumman äfven om tvist uppstode, men denna olägenhet kunde hjälpas dermed att medlen toges af sterbhusets tillgångar och restitution erhöles i fall gåfvan eller arfvet återginge. I revisionsberättelsen återopas uppgifterna från Stockholms stad, som innehålla, att der skulle förekommit åtskilliga bouppteckningar, der det heter »bevillning förbehållen»; men i vederbörandes afgifna förklaring heter det numera, att äfven dessa fall, utom ett enda, skulle vara testamenten. Sålunda förekommer icke mer än en enda bouppteckning i hela riket, der arfvingarne varit i aflägsnare led än syskons barn.

Med anledning häraf och på det ej mindre statens embets- och tjenstemän må blifva befriade från det odrägliga besvär, som åtföljer verkställigheten af Kongl. kungörelsen den 11 December 1811, angående kontrollen å bevillningsafgifter för gåfvor, testamenten, arf och fideikomisser, än ock staten vinna en mera tillförlitlig kontroll å desammias erläggande, vågar jag vördsamt föreslå,

att bevillningen för alla förenämnda beskattningsföremål måtte bestämmas att utgå i form af stämpladt papper, samt kontrolleras på enahanda sätt, som nuvarande stämpelpappersförordning bestämmer, med de ytterligare föreskrifter som utskottet kan finna nödigt att föreslå.

C. A. Larsson

från Östergötland.